

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torzin, četrtakih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obojno izdanje stane:**
za jedan mesec L. — 50, izven Avstrije L. 1.40
za tri meseca 2.00 4.—
za pol leta 5.— 10.—
za vse leta 10.— 16.—
Na naročbo brez pritožbe naročimo se
na jomlje oskrbi.

Posemne številke so dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 20 nr.,
v Gorici po 20 nr. Sobotno večerno
izdanje v Trstu 20 nr., v Gorici 10 nr.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglati se računa po tarifu v petitu; za
naslove z doblimi črkami se plačuje
prostori, kolikor ob njem vavnih vestic.
Poslana, osmrtnica in javne zahvale, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbji.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker ne frankovana se ne
sprejmejo. Rokopisi se ne vredijo.

Naročnina, reklamacije in oglase spro-
jema **upravnosti** ulica Caserma 13.
Odprte reklamacije so prosto poštne.

"Edinost je moč!"

Nož na dve strani.

Mnogo imamo mi Slovenci nasprotnikov in različnih narodnosti. In naj se sicer njih narodne, političke in gospodarske koristi krijojo še tako očitno, in naj so njih nazori o svetovnem položaju bodisi v najostrejšem nasprotju — v sovraštu do nas Slovanov so si jednak. V svojem ardu do nas stojte v vrsti kakor jeden mož, rama pri rami: Nemci, Italijani in Madjari. To njih sovraštu do nas je toli silno, da temu sovraštu na ljubo često puščajo v nemar celo svoje lastne nasore in svoja lastna načela. V znamenju tega sovraštu so popustljivi drug proti drugemu. Naj ukrene n. pr. Italijan karkoli sibodi, kar je tudi avstrijskemu Slovencu in Nemcu na škodo, gotovo zatisne nemško-liberalno časopisje obe odšte, da le ne bi kalilo nemško-italijansko svezu proti nam. Narobe pa vidimo, da Italijani privole v vse nemški koloniji na Primorskem na ljubo, da jim le ta poslednja pomaga tlačiti nas Slovane. Ta svezja je sicer nesnaravna in tudi pogubna s ozirom na državno korist, ali računati moramo šejo kot dejstvom ter jo poštovati.

Glede arditosti in glede nadina v postopanju so si pa najbolj slični Madjari in — naši italijanski politikoni. V svoji arditosti se ne sramujejo tudi najpodlejših sredstev in se ne sramujejo najbolj kričečih nedoslednosti. Ko gre za njih korist, jim je narodno načelo „sveto“, ko pa se mi borimo in imenu istega narodnega načela za svoja prava, tedaj pa v hipu posabijo na to načelo, ter gasijo s svojo drzano nogo uprav isto, kar je njim sveto. Najhujša nasiljava in vsako kričečo krivico v narodnem pogledu — sko so jo zagrešili oni sami — nam opisujejo kot pojavi plomesitega navdušenja in idejalnega rodomljubja, še pa mi gremo le z usinjem naši narodnosti na korist, huj! to so vam takoj po koncu italijanski in madjarski arditeti, da kriče v svet: glejte jih panelavistične puntarje, glejte jih nemirneže in predaneže, ki kalijo mir in issivljajo izgred!

Najponiščnejši veklik nas Slovanov jim je znak „panelavizma“, dočim jim je njih italijanski irredentizem, oziroma ogerski življenski stvar, ki se razume sama ob sebi, ob katero ispodlikati se nima nikdo pravico. A pri tem je najbriskejše to, da „panelavizma“ nikjer ni, med tem ko imamo vsek hip prilikopitati žalostni plod, kojega dozoreva resnični irredentizem. Ali niso torej ti ljubi Madjari in Italijani noč, ki reže na dve strani?

Kako skrbno prikrivajo vendar svoje lastne vnebovpijoče krivice, in kako trudoljubivi, dragi in brezobzirni so, ko jim gre za to, da črnijo — nedolžne! Ali ni to vrhunc neiskrenosti?

O tem so nam prinesli jasen dokaz uprav poslednji dnevi.

Mnogo let posluje na Nemškem šolsko društvo, ki duje na ime „Allgemeiner deutscher

PODLISTEK.

102

Kmetski upor.

Egodorinska povest devetnajstega veka.

— Spisal Avgust Šenoc. Preložil J. P. Planinski. —

— Jana, ali se je vrnil tisti Možina domov?

— Ne vem, oče, trikrat sem že vprašala pri Iljinih, pa ga še ni iz Žumberka. Niti pomisliti ne smem, pravi deklica in si otre solzo iz očesa. Oh oče, nadejam se in nadejem leto na leto, a njega ni. Kako srečna — ali molčiva raje, vzdihne Jana, polozivši si roko na srce, moj Jurij, moj Jurij! Ali gledaš ti to solnce, katero jaz gledam? Sedaj sem vse naprej, sedaj je vse skončano, a svatbena oprava mi plesni v skrinji.

— Ali ako se Jurij ne povrne? vpraša starec, ali ne bi —

Schulverein*. Dokler je to inozemsko društvo snovalo svoje šole le po slovanskih krajih, dokler je bilo delovanje tega društva naprjeno le v raznarodovanje slovanske dece, do tedaj je bilo vse prav in lepo, do tedaj ni prišlo resnico- in pravicoljubni Madjari niti na misel, da bi protestovali proti temu, da se inozemsko društvo vtika v naše notranje zadove. Moldali so kakor riba in si meli roke v zadovoljetvu, da se s pripomočjo ptujega, in ozemskoga denarja grabi slovanska deca iz narodja svoje matere, svoje narodnosti.

To dni pa se je dogodilo nekaj nena-vadnega: madjarska glasila so se oglašila, da plamenečimi besedami protestujejo proti vtikanju nemškega Schulvereina v naše notranje avstro-ugerske zadeve. Kaj pa je provadilo to nenadno spremembo v nazorih Madjarov o delovanju prusko-nemškega Schulvereina? Kaj je razvojalo Arpadovim sinnovom jesike, da so z vso pozorno madjarsko odločnostjo jeli protestovati proti vtikanju nemško-Schulvereinevskih kolovodij? No, to je prišlo čisto naravno. Dokler je Schulverein lovil le slovanske otroke, bilo je vse prav in lepo, ko se je pa isti Schulverein spomnil tudi svojih nemških rojakov, živečih na Ogrskem, zaplapalo je takoj v madjarski hiši.

Pred par dnevi smo bili priobčili tudi mi, da je nemški Schulverein sklenil resolucijo, v kateri pozivlja svoje nemške rojake na Ogrskem, da se združijo z drugimi nemadjarskimi narodnostmi ter da naj se roka v roki s temi narodnostmi uprejo nasilnemu madjarsizovanju ugarske vlade.

Ta resolucija še-le je vzbudila vest vsem Madjaram, da v tonu starih profesorjev poučujejo Nemce, da je to nedostojno, ako se vtikajo v notranje zadeve sosednje države.

Tu imate torej nož na dva kraja: dokler inozemski Nemci zastavljajo svoj vpliv Slovanom na škodo, do tedaj moldi pravicoljubni Madjari, ko pa se isti Nemci oglašo proti nasilству Madjarskemu — ja Bauer, das ist was anderes —, tedaj je to nedostojno in nasprotno ozirom, katero so dolžne države jedna do druge.

Za lás slični so naši Italijani svojim ljudim madjarskim prijateljem. Tudi naši Italijani nočajo niti čuti o tem, da kar je jednemu prav, je tudi drugemu ljubo. Naši mogočneži tirajo kolikor se le da italijanskih podanikov v deželo, da ti poslednji množe in krepe tu italijanski živelj. Kadar-koli so jim prigodi kaj neljubega, kličejo takoj italijansko diplomacijo na pomoč, zahtevajoč od iste, da zastavi svoj vpliv — opri na sedanjo mednarodno konstelacijo — avstrijskim Italijanom v prilog. Sami pa vedno sumničijo nas Slovence kot velezdajee, kot panelaviste, kot Ruse, dasi nimajo najmanjega povoda v to. Kjer koli so snideta dva Slovence, že upijejo v svet peklensko zlobnostjo: pretevala sta

— Drugega vzela? pristriže ga Jana, Petra, kaj ne? Nikarite oče! jednemu sem prisegla, njegova hočem biti ali od nikogar. In da pridejo vse angelji, ne bi me pregorovili. Jaz ne prodajem srca.

— Pa dobro, dobro, prikima starec, bodi po tvojem.

* * *

Jutro je, lepo vedro jutro. Sveže zelenje drhti pod kapljicami, ptice plavajo nemirno po zraku, a človek diha z vso dušo, da se mu prsa napolnijo življenja. Na njivi ob reki Krapini mej nizko zeleno koruzo stoe vrste kmetiških deklet, ki okopavajo zemljo z motiko. Krila so jim beljajo, robci rdeči, kite jim igrajo po belih srajcach; vse hkratu se pripravljajo, hkratu zasajajo svitle motike v črno zemljo. Tudi Jana je moj

rusko rublje. Njim ne bi smel nikdo štetiti v zlo, ako na najdrznejši način prezirajo vse važne dogodke v naši in njih viadarski hiši, in ako urejujejo svojo časopisje tako, kakor da izhaja kje dol in Miljan ali Rim, nas reveže pa slikajo kot nemirneže in puntarje, ako le postavnim potom zahtevamo to, kar nam zagotovljajo zakoni.

V imenu „narodnega načela“ zahtevajo naši italijanski sodežlani popolna narodna prava v šoli, uradu in javnem življenju, a v isti sapi gazijo oni sami isto narodno načelo s tem, da hočajo in tudi res Širijo nasilno poitalijančevanje po slovanskih krajih. In kar nič se ne zmenjo za to, da narodno načelo volja istotako Slovanom, kakor Italijanom. Ali ni res torej, da so tudi naši Italijani nož na dve strani? Ta nož reže neprestano tako, da dobivajo jedni vse, drugi pa — nič.

Ta dvoresni nož zadaja nam Slovanom in vsej deželi smrtnje rane, ta nož je kriv na vseh groznih bojih, ki razjedajo blaginjo prebivalstva. Ta nož treba iztrgati iz rok italijanskim politikom in potem še le nastane isti blagodenjmir, katerega trebam kakov riba vode.

Proč z noži na dve strani v državi naši!

Političke vesti.

Lojalnost mestnega zastopa Tridentinskega. Znano je, da so poznani avstrijsko-italijanski krogi neizreceno dozvetni, kar se dogodi — Italiji. Kdor se hočo osvedočiti o tem, naj le v naglici predita naše tržaške liste. Ako kdo le kihne v Italiji, čita ga naslednjega dne v brzojavki v naših listih. Pri taki dispekciji je pač umetno samo ob sobi, da je zmaga Italijanov pri Kasali v Afriki navdušila tudi naše Italijane. Zlasti je morala varsdostiti vrle Tridentino, kajti mestni zastop je na te način dal duška svojemu veselju, da je odposlal brzojavno čestitko generalu Baratieri, poveljniku pri Kasali. Ta pojav „patriotizma“ pa ni bil menda po volji tamožnjemu namestništvemu oddelku, kar moramo sklepiti iz tega, da je dalo mestnemu zastopu ukor radi omenjene brzojavke.

Na ta ukor je podiupan Dorigani opravil mestni zastop s tem, da je bil Baratieri rojen v Trduštu ter da ima še sedaj mnogo prijateljskih zvez v Trduštu! O, to verujemo radi — morda več nego bi dopuščala dolžna lojalnost do avstrijske države. Ali budi si kakov hoče: Baratieri je sedaj general v ptuji vojski in Tridentinski zastop se je z omenjeno brzojavko vsakako pregrebil proti lojalnosti. Vprašamo le: kakov hrup bi zagnali isti Italijani, ako bi se mi Slovenci toliko spozabili, da bi pošiljali brzojavke ruskim generalom? Kar na kriz bi nas pribijali kot velezdajalce. In kako so hrumeli, ko je biskup Strossmayer odposlal brzojavko na zgolj cerkveno slavnost —

njimi, ali ona je bolj rdeča, bolj polna. Zaukala je rokave na polnih rokah, deklika prsa se ji vzdijajo, lahko in okretno vzdiga in spušča motiko. Ženske zapojo, počasi se gubi pesem po ravnini in odmeva v zateglih zvokih po gorovji, ali Jana moldi, Jana gleda v zemljo, kakor da je onemela. Že je bliž poldneva. Tedaj pridirja od Sosedu dvoje konjikov. Ženske vzdignejo glave.

— Gospod gra, šepnejo vse hkratu. Da, na konji pridiši Tahi, a za njim služabnik Peter Bošnjak. Lice starčeve je obledelo, iz višnjevih očesnih dolbin drhti dvoje ognjenih očij, obraz mu je naguben, ustnice zadrhti časi kot od boli. Jana vzdigne oko. Opazi Petra. Zardi in kakor da si ji razbeljen nož porini v srce. Dela dalje. Gospod Tahi hodi na konji okoli delavk, pride tudi do Jane. Peter namežkne z očesom in pokaže

slavnost, ki je bila velepomenljiva za vse krščanstvo. O ti nearečni dvorezni nož!

Nemška narodna posest. Ker je „Si Narod“ nedavno naglašal potrebo, da bi bila pri deželnem sodišču na Koroskem vsaj trečina svetovalec zmožna slovenskega jezika, pri višjem deželnem sodišču v Gradeu pa vsaj polovica, razlutila se je znana „Neue Freie Presse“ proti tej zahtevi, češ, da bi se s tem kršila nemška „narodna posest“. — Po takem smo zopet tam, kjer smo bili: nemška narodna posest — ta nežna hčerka naše koalicije — je torej zapovedana v kriči Slovencev! Zahteva „Slov. Naroda“ je sicer popolnoma utemeljena v številnem razmerju prebivalstva — kajti na Koroskem je vsaj tretjina prebivalstva slovenskega rodu, dočim je v okrožju višjega sodišča Graškega vsaj polovica Slovencev —, ali kaj da to, ko se jej upira glasovita nemška „narodna posest“. Pravica do vseh dobrih služeb, to je nemška narodna posest, naša narodna posest pa je — ponížno molčati in mirov trpeti krivico.

Češki katoliški shod v Brnu. Dne 31. t. m. so se nadaljevala posvetovanja. Po dnevu so bile seje odsekov, na večer pa je bil drugi javni zbor. Odseki so sklonili razno resolucijo o vorskih šoli, o pomnoženju šoli „Matica šolske“, o cirkvenem nadzoru, o posvečevanju nedelj in praznikov, o uvedenju sociologije kot predmet na katoliških zavodih, proti vvedenju zlate valute, in za osnovno posebno banke za dežele češke krone za izdavanje papirnatega denarja. Za delavce se zahteva občno volilno pravo, toda le potom delavskih zbornic. Nadaljnja resolucija zahteva, da se osnuje zbornica za rokodelce, da se pomnože češke srednje šole ter da se v Brnu osnuje tehnička višja šola. Ako ne bi mogli privoliti v to poslednjo zahtevo, pa naj bi se uvel utrakvizem na sedanji nemški tehnički šoli. Konečno zahteva resolucija, da se učiteljska mesta na vseučiliščih popolnijo s silami, ki niso sovražne krščanstvu. — V javni seji je govoril istega dne došli škof Budjevički, dr. Říha, priporočeval, da bi se II. češki katoliški shod vrnil v Pragi. P. Neuschl je zahteval, da se uvede občno volilno pravo na podlagi zastopstva in interesov. Tudi drugi javni zbor se je zaključil s paževo in cesarsko pesmijo.

Vojska med Kitajem in Japonsko je napovedana. „Bureau Reuter“ javlja včerajnjega dne službeno v London, da je Japonska formalno napovedala vojsko Kitaju. Angleška vlada prijavi v kratkem svojo nevtralnost, zajedno pa stori potrebne korake v zaščito angleških podanikov. — Iz Šangaja poročajo, da je bil 31. julija hud boj med Kitajci in Japonci pri Yešanu. Japonci so napadli Kitajce, ki so stali v močnih utribah, toda Kitajci so baje odbili napadnike. — Nadalje poročajo iz Londona, da Japonci

s prstom na Jane. Tahi razširi obrvi, oku mu zablisne in prikima.

— Ali ste čule, izpregovori Tahi, danes lahko obedujete na Sosedu, vem, da doma itak nimate kruha. Pa ste tudi zaslужile.

Mej tem zazvoni v Břeclavi poldne. Ženske odloži motike in se prekržajo.

— Nu sedaj pojrite na Sosed, pravi Tahi, dobro ste delale. Ali vse mi morajo iti, jaz hočem tako.

Jani začne sreči silnje biti, ali tudi ona dene motike na ramen ter gre povečane glave za drugimi.

Po kosilu se je bilo treba vrniti na delo. Počasi je šla vrsta belih kmetov skozi grajska vrata. Tudi Jana hoče iti. Ali ta hip stopi pred njo krepak sluga, rekoč:

— Dekle, stoj malo!
(Dalje prih.)

niso potopili Kitajsko vojno ladjo „Chen-Yuen“ (Glej „političke vesti“ v današnjem zjutranjem izdanju), ampak da so jo le poškodovali. (Iz dosedanjih poročil iz Londona o tej vojni je jasno razvidno, da Angleška tajno stoji na strani Kitajcev. Morda hoče s tem nekako vplivati na Rusijo? Ur.)

Različne vesti.

Propeljanje pok nadvojvode Viljelma na Dunaj. Iz Badna javljajo včeraj: Ob 9. uri zvečer blagoslovili so truplo pokojnega nadvojvode v domači kapelici pokojnikovi. Zatem so prepeljali krsto skozi črno prepreženo mesto na kolodvor, od koder jo je odpeljal poseben vlak na Dunaj. Ob 11. uri zvečer pričel se je na Dunaju pomikati sijajni mrtvaški spred med tisoči in tisoči žaljučih prebivalcev od kolodvora proti cesarskemu dvoru. Mrtvaški voz so spremljali dvorni trabantje z bradnicami in konjiki cesarske telesne straže z golimi meči v roki. Krato so postavili na mrtvaški oder v dvorni župni cerkvi in jo blagoslovili v novič. Ključ krste vzel je najvišji dvornik v pohrano. — Cesar je dosegel noč iz Isle in se podal v svoj grad v Schönbrown. Z istim posebnim dvornim vlakom dosegel je princ Leopold Bavarski.

Sozlje mesta tržaškega povodom smrti nadvojvode Viljelma. Kakor smo bili omenili na kratko v današnjem zjutranjem izdanju, izjavilo je med ostalimi mesti tudi zastopstvo našega mesta na Najvišjem mestu svoje sožlje povodom smrti nadvojvode Viljelma. O tem doznamo, da je župan dr. Pittori skupno s podpredsednikoma mestnega sveta dr. Mojzesom Luzzattom in dr. Dompierijem izjavil Nj. Veličanstvu brzojavnim potom iskreno sočutje mesta tržaškega na grozni nesreči. (Zakaj ne občine tržaške? Mari okolica ni baš tako lojalna, kakor je mesto, sko ne še bolj? Ur.) — Predsednik tržaške trgovinske zbornice izjavil je sočutje zbornice pri ces. namestniku.

Za družbo sv. Cirila in Metoda sti dovali pravoslavni družini I. J. in Š. A. po 1 krono. Neki „Sokolaš“ je plačal kazen 20 stotink, ker je izgovoril ptuso besedo.

V zjutranjem izdanju ob minile soboto smo izkazali sveto 7 krov 22 stotink. Med darovalci je bilo po pomoti izpuščeno imo gosp. Benedikta Subana, ki je daroval 1 krono.

Tržaški mecén za „Narodni dom“ v Ljubljani. Čitamo v „Slov. N.“, da je gosp. Fran Kalister veletržec v Trstu, izročil uredništvu omenjenega lista 2000 krov za „Narodni dom“.

Izlet v Postojino. Kakor čujemo, je zanimajo za slavnost posebno veliko in vsestransko. Reške izletnike opozarjam poselno, da smo storili potrebne korake, da bodo vlak namenjen ob 9. uri 22 minut zvečer iz Št. Petra na Reku, imel zvezko s posebnim vlakom, tako, da bodo mogli omenjeni izletniki takoj načrtovati svoje potovanje. — Čujemo, da nekateri okoličani načrnujejo peljati se do Divače po državni železnici. Tega naj nikar ne storite, kajti prihranijo si tem le borih 26 novč., zato pa bi morali prezgodaj iz Postojine, ali bi se pa morali voziti z mešancem vso noč. Ne glede na to, nam je pa Tržaščanom dolžnost, da nastopimo skupno in solidarno. — „Slov. Narod“ javlja v današnji svoji številki, da prideva k slavnosti vedja deputacija čeških Sokolov in pa „Primorsko planinsko društvo“ iz Reke.

Slavni c. kr. okrajski šolski svet v Sežani nam piše:

Št. 1030

O. s. sv.

Uglednemu vredništvu „Edinost“

v Trstu

Glede na dopis, priobčen v Vašem omenjenem listu št. 89, večerno izdanju od dne 26. t. m., v oddelku „različne vesti“ pod naslovom: „S Krasa“, prosim na podlagi §. 19 tisk. postave, da sprejmete sledeči popravok:

Ni res, da se je v zadnji seji ponovno omenjeni okrajski šolski svet dne 13. t. m. stavljal predlog, vzeti posojilo v znesku 100.000 gld. v svrhu, da se hitreje dozidajo potrebna šolska poslopja.

Res je le, da se je jeden članov izrazil v omenjeni seji, da se boji, da pri sedanjem sistemu, staviti glavnice za zidanje šolskih poslopij v proračun okrajskega šolskega zaloge, despejo doklade, katere znašajo sedaj 64%, v bližnjih letih do skoraj nedosežne visokosti in da bo treba skrbeti

za ugodno pokritje stroškov za zidanje šolskih poslopij, katera se imajo že postavljene vrsti.

Pri tej priči se je to naglašalo, da bi se s tem, da se eventualno vzame primerno posojilo za zidanje in to amortizira v dolgodelnem času in da se dene v letnem proračunu, kar je treba za anuiteto, veliko prištedilo in da bi bilo mogoče potem shajati le z razmerno malim poviskom do-klad.

Toraj le z osicom na davkoplačevalce sprožila se je ta misel in ni treba še posebej opomniti, da okrajni šolski svet, kajem so natančno znane ekonomične razmere na Krasu, ne namerava zidati lokačurijoskih šolskih poslopij in da pridejo pri tem v poštev le tista šolska poslopja, katera se morajo po postavnih določilih sezidati v bližnjem času.

Razume se tudi samo od sebe, da okrajni šolski svet še le potem končno sklene, ko se doženejo dolične preiskave, katero se je sklenilo soglasno in le na podlagi natančnih sestavkov o prilikih posvetovanja o proračunu; vrhu tega je treba za takšno sklepne višjega odobrenja.

Sežana, 30. julija 1894.
Predsednik okrajskega šolskega sveta:
Schaffgotsch.

Zopet vec v redu! Dne 22. junija t. l. pregledovali so blagajno mestnega zaklada, dne 14. julija pa blagajno mestne davkarije. Nači „liberalci“ naglašajo s komično resnostenjo, da sti bili obe blagajni „zopet v redu.“ Morda se čudijo, da sti bili veda o še v redu?

„Mattino“ ostane „Mattino“. Tak jo in tak ostane, dokler bodo živel, to je, dokler mu bodo prilivali življenja sok znani krog: zagovornik italijanskega radikalizma. Nepoznavalec naših razmer bi bil si sicer težko razumeti postopanje „zmerne“ „Mattina“, ali nam je jasno — vse! Poročajoč o nameri „Lega Nazionale“, ustanoviti v Devinu laško šolo, pravi nameč ta vrlina v svoji denašnji številki, da mora omenjena šola postati „un baluardo, čež impidece la minacciata soluzione di continuità nazionale.“ Po nači bi rekli, da mora ista postati člen v verigi, ki vede tržaško ozemlje s Furlanijo in Italijo. Ako bi hoteli torej verjeti „Mattinu“, jo vse ozemlje tržaško italijansko, ki ne želi drugega, nego da se zveže z — Italijo. In v tej zvezi naj bi bila šola v Devinu trdnja postajanka! Pojditi no, lažniji „Mattino“: ozemlje tržaško si prav nič ne želi takih zvez, pač pa si jih želite italijanski „zmerni“, da bi le pridobili kak pravni naslov za radikalne „idejale“. Hinavec!

Popravek. V zjutranjem izdanju z dne 28. m. m. sporočili smo bili pod naslovom „Sodniško“ o razpravi proti bivšemu denarničarju občine Dutoveljske, g. Antonu Tavčaru. V istem poročilu smo bili tudi rekli, da je bil g. Tavčar blagajnik od leta 1887-1889. Sedaj pa nas prosi isti gospod prijavit, da je posloval kot blagajnik občine Dutoveljske od 14. maja 1885 do 18. junija 1890.

Gimnazij v Kranji. Prvi razred se boje odpre že v prihodnjem šolskem letu in se poslagoma razširi v Srednji gimnazij.

Statistika tržaška. Od 22. do 28. jun. m. porodilo se je v tržaški občini 84 otrok (41 možkih in 43 ženskih); poleg teh bili so 4 mrtvorjeni. Umrlo je 99 oseb (51 možkih in 48 ženskih). V razmerju na število prebivalstva pride 32,22 mrtlice na vsakih 1000 duš. Zdravniški izkaz navaja med vzroki smrti 8 slučajev skratice, 5 dative, 1 slučaj porodne mrzllice, 10 slučajev jetike, 7 slučajev vnetja sopljih organov in 1 slučaj kapi.

Dobra misel za povzdigo prometa v Barkovljah. Te dni je sprožila „Triester Ztg.“ izvrsto misel, da bi mogla c. kr. pomorska vlada z noznatnimi stroški storiti mnogo za razvoj evetoče in vedno rastuče obrti v Barkovljah s tem, da podaljša že obstoječi pomol in tako odpre Barkovlje najjednostavnnejši in najnarančnejši cesti: morju. Ta misel je zares dobra in želeti je, da bi jo resno uvažili merodajni faktorji. — Čudno pa je pri vsem tem, da si je to misel današnji „Il Piccolo“ jednostavno — prisvojil, ne da bi omenil vira, kje jo je bil zajel. Seveda ne velja najboljše priporočilo niti, ako ne prihaja iz liberalnegra vira; vendar pa bi zahvaloval po našem skromnem menenju pre-

prosto časnikarsko počitajo, da se pri takih in enakih stvareh navaja vir, kajti izvestno ni častno šopiriti se s tujim perjem!

Samomor. 34letni zidar Ivan Ravbar stanjujoč pri Sv. Mariji Magd. Gornji in službujoč pri tukajnjem brzojavnem, odnosno telefoniškem uradu, zastrupil se je sinod v gostilni „Bainella“ v ulici Farneto. Pribitevski zdravnik iz zdravniške postaje mu je izpral želodec, a videvši, da niti ta pomol ni pomagala Ravbarju, odpadal ga je v bolnišnico, kjer pa je nosrečno umrl ob 10. uri zvečer. Ostavil je vlogo in dete. Vzrok samomoru je iskan v rodbinskih razmerah, kajti pred nekaj meseци že je hotel Ravbar končati svoje življenje.

Nezgoda. Včeraj je ponesrečila 47letna porica Magdalena Živic, v tem ko je obesala perilo. Padel ji je raz nek sid velik kamen na desno nogo in jo močno poškodoval. Odpeljali so jo v bolnišnico.

Policijsko. Predvčerjajnjem je nok hubobe ukradel zopet prašička na Mauronerskem letovišču pri Sv. Alojsiju hšt. 68. To je zares nezaslišano, da ne tržaškim „snežcem“ dopade baš peščenka iz hlevov gospoda Poldeta! Al' bodo prihodna volitev v II. okraju okolice — pusta! — Kmetovalec Josip Mrvč, do 30. m. m. gostilničar na Vrdeli hšt. 776, prijavil je, da je dne 29. m. m. v njegovem gostilni „v slovo“ rasbjal mestni župan Josip Glavina, stanjujoč v ulici Scoglio hšt. 422 in mu rasbil 2 kosarca vredna 10 novč., 1 krožnik, vreden 12 novč. in v namešček 2 stola, vredna 2 gld. — Izvoček Dominik Piva, stanjujoč v ulici Amalia hšt. 16, prijavil je včeraj policiji, da se je njegov pasterek, voznik Josip Furga, grozil, da umori njega in njegovo soprogo Angelo. Ker se je Piva te grožnje jako prestrahlil, stavili bodo lepega sinčka pod ključ. — Včeraj zjutraj je prišel v pisarno odvetnika drja. Riechettija nek mladenič, rekli da ga je poslal odvetnik D'Angeli, da mu posodijo nek slovar. V pisarni je bil poslovodja sam navzad; šel je po slovar v drugo sobo, a ko se je vrnil, isginil je bil mladenič, in še njim iz listnice poslovodja sveta 94 gld. Listnica bila je v suknji, ki je visela poleg pisalne misi. Čujemo, da so drznega tatu našli že sinod in ga zaprli.

Loteriske številke. Izšrebane 1. t. m. Brno 9, 32, 77, 62, 34. Inomost 85, 2, 64, 21, 78.

Najnovejše vesti.

Dunaj 2. Ljudstvo drvi v gostih trumah v dvorno cerkev h krati nadvojvode Viljelma. Kreto obklojuje častna cesarska telesna straže. Do poludne éitala je duhovščina pri treh oltarjih nepretrgoma sv. maše. — Namesto nemškega cesarja prišel je k pogrebu princ Friderik Hohengollerški. Načnili se je na cesarskem dvoru.

Praga 2. Po vodji smrti nadvojvode Viljelma je ostala danes borza zaprta.

Moran 2. Nadvojvoda Albreht je odpotoval v Trident.

Budimpešta 2. „Magyar Allam“ javlja, da je knezokop-primas sklical škofovskih snod, ki se snide med 15. do 18. t. m. Škofov se baje že sklenili, da predložijo cesarju-kralju spomenico, s katero ga prosijo, da ne bi potrdil cerkveno-političkih zakonov.

Budimpešta 2. Iz raznih krajev kraljestva prihajajo vesti o silinem deževju.

Zagreb 2. „Hrvatska“ javlja kljub vsem oporokam, da je doznaša iz zanesljivega vira, da ban od-topi tekem treh mesecov.

Bellgrad 2. Radikalna stranka namenuje ostaviti svojo pasivno politiko ter se hodi vdeležiti prihodnjih volitev.

Sredec 2. Iz Tirnova poročajo, da so ingredniki začnali Stambulovo letovišče. Tudi iz drugih krajev Bolgarsko prihajajo vesti o požarjih.

Peterburg 2. „Svetu“ poročajo iz Belgradigrada, da se jo razkralu Milanu posredilo izabiti srbski vlad 300.000 frankov, da se je mogel začasno nastaniti v Parizu. Vlada je bilo žrtvovala to sveto v nadaji, da se bodo mogla sporazumeti z radikalci ko odide Milan, kajti radikalci se niso hoteli niti pogajati, dokler je bival Milan v Srbiji.

Lyon 2. Danes zjutraj je prišela razprava proti Caseriju. Policija je uvedla jako strogo nadzorstvo; občinstvo niti ni bilo v dvorani, ampak le kakih 300 časnikev, ki so prišli k razpravi iz vseh krajov Francoske in razniti tudi iz inozemstva. Caserijo je bil kako miren, celo nekaj drzen v svojih odgovorih. Sodišče ga je izpraševalo po tem Janevolu.

London 2. Podkralj Thung-Chang je izjavil, da se bode Kitajska vojevala do skrajnosti, ker jo je Japonska izvala. Kitajska si hoče najeti evropskih častnikov.

London 2. Iz Tokija javljajo, da je japonska vlada prijavila zastopnikom tujih držav, da je napovedala vojsko Kitaju.

Tegravinski brzojavni.

Budimpešta. Piešica za jesen 6.60-6.62, za spomlad 6.99-7.00 Koruna za avg.-sept. 5.32 do 5.34. Ores za jesen 6.08-6.05, Rž za jesen 5.08-5.09.

Pšenica nova od 77 kil. f. 6.45-6.50, od 78 kil. f. 6.55-6.60, od 79 kil. f. 6.65-6.70, od 80 kil. f. 6.70-6.75, od 81 kil. for. —

Jelen 6.75-7.; proso —. Silne ponudbe pšenice, mlini rezervirani, trg jako miljen. Prodalo se je 15.000 met. st. zoper 5. n. cenejo. Kruza malo mirneja, cena nespremenjena. Ores 5 n. d. dražji. Vreme: lepo.

Praga. Notranjini sladkor za avgust f. 14.90 nova roba za decembert f. 14.12, jasno mlačno.

Hamburg. Kava Santos good average za avgust 97-25, za decembert 88-25, trg stalen. Hamburg. Santos good average za avgust 77-25, za decembert 69-25, trg stalen.

Dunajska borza 2. avgusta.

	1894.	včeraj	danes
Družbeni doig v papirju	98-40	98-40	
v srobra	98-40	98-40	
Avtrijska renta v sliatu	122.50	122.55	
v kronah	97-70	97-60	
Kreditna akcija	362-40	364-25	
London 10 Lst.	124-70	124-70	
Napoleoni	9-91	9-90</td	